

1916 december 17. -- 10. évfolyam 51. sz.

ALÖ ERDEKES ÚJSÁG

Szerkesztő Kabos Ede
Híradók Légrádi Testvérek

Egyes szám 40 fillér • Negyedévre 5.—
Megjelenik hetenként egyszer.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Budapest, Vilmos császár-utca 18
Telefon: Szerkesztőség és Kiadóhiv. 122-97

Károly király volt frontjáról

(Kankoruky felvétele)

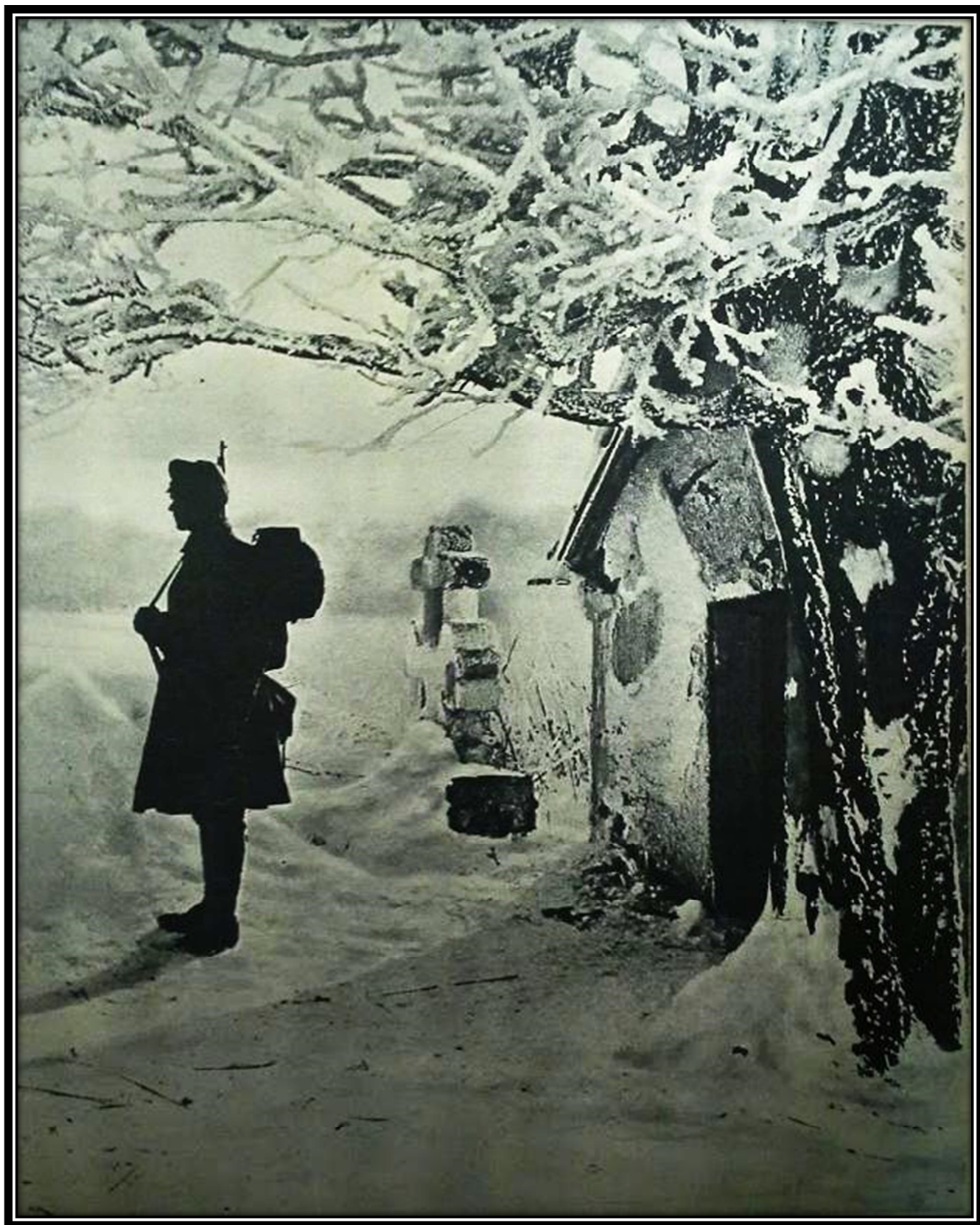
Károly király volt frontjáról

„A Dnyesztortól a szerb Duna szakaszáig húzódott Károly Ferenc József főherceg, ma már IV. Károly magyar király frontja. Erdélyt

védte a leendő magyar király a románok ellen és ma már túl a határon, a felszabadított magyar földön túl járnak azok a katonák, akik felett ő parancsnokolt.[...], a trónörökös már magyar király. Legelőbb a galíciai frontot járta a volt trónörökös. A monarchia megboldogult ura, I. Ferenc József király azzal bízta meg, hogy őt képviselje a főhadiszálláson. De aztán sokat utazott, végigjárta a hosszú frontot, katonákat látogatott meg, kitüntetésekkel osztogatott, ott élt a leendő hadúr a katonák között és bepillantott a magyar katonák lelkébe. [...]"

Le roi Charles et son ancien front

Le front commandé par l'archiduc Charles François Joseph, (aujourd'hui il est le roi hongrois Charles IV) s'étendait de Dnyeszter jusqu'au bord du Danube serbe. Lui, le futur roi a défendu la Transylvanie contre les Roumains et de nos jours les soldats à qui il avait donné ses ordres, marchent au-delà des frontières et du territoire hongrois libéré. [...] l'héritier du trône est devenu roi hongrois. Avant il passait par les fronts en Galicie. Le défunt souverain de la monarchie, François Joseph Ier l'avait chargé de le représenter au quartier général. Mais après il a voyagé beaucoup, il a parcouru tout le long du front. Il allait voir les soldats, il remettait des décorations aux soldats, il vivait parmi les soldats et il jetait des coups d'œil dans leur âme. [...]"

Előőrs a temető szélén/L'avant poste à côté du cimetière

Meghalt a király!

Nyolcvanhét esztendő volt. Közel hetven éve, hogy az osztrák trónra lépett. Jövőre félszázada lett volna, hogy magyar királlyá koronázzák.

Mint jóformán gyermek-ifjút: szembeállította sorsa magyar nemzetével. Mint patriarcha egy világrengetés dübörgése közben érezhette minden magyar szíve dobogásának melegét. Megtette a leghosszabb utat: egy idegen világtól a magyar szívekig. Szebbet, nagyobbat és magasztosabbat nem lehet uralkodóról elmondani.

Mint ember: átélte a legnagyobb szenvedéseket. Fivérét Miksa mexikói császárt agyonlőtték. Egyetlen fia, és trónjának örököse, Rudolf a mayerlingi tragédia hőse lett. Felesége és Magyarország szépséges patrónája, Erzsébet királyné, letört virágként halkan omlott össze Lucheni tőre alatt. Sógora, Lajos bajor király, elborult elmével merült el a stahrenbergi tó hullámaiban. Unokaöccse és trónjának Rudolf tragédiája után való örököse, Ferenc Ferdinánd főherceg feleségéstől pusztult el a szarajevói felbérelt gyilkosok kezétől. Vértőbb és fájdalmasabb sors kevés embernek volt kimérve. De Ferenc József királyi homloka ércből való fal volt, mely eltakarta a belső sebeket, s a királyt nem zavarhatták meg kötelességeiben a szenvedések, melyek az embert marcangolták. Szebbet, nagyobbat és magasztosabbat nem lehet férfiúról elmondani.

Mint ifjú: háborúban kívánta meg a békét. Mint érett férfiú: tudott áldozatokat is hozni a békének. Mint hajlott korú uralkodó: megérdemelte a világtól „a béke apja” elnevezést. S mint patriarcha: le kellett írnia fájdalmasan szép szavakat, hogy mindent meggondolt és mindent megfontolt. És a harmadik éve való világháborúban zárta le szemeit örök álomra.

Nem adatott meg neki, hogy lássa e világharcok végét. Emberek ítélete elől hivatott a történelem ítélete elé. De utolsó perceinek nyugalma nem bántathatta fájdalmas víziók. A gonosz ellenségek, akik országaira törtek, véres fejjel takarodtak ki és megtorló katonáink ellenséges földeken lobogtatják diadalmas zászlainkat. A haldokló király, maga sem ágyban és párnák közt, maga is viaskodva, talán megnyitotta füleit a győzelmek mámorító muzsikájának és öntudata fogyó világosságában talán még látta a népeit, akik a harctereken és itthon egyaránt becsületet szereznek maguknak, biztonságot a hazának és a dinasztának, dicsőséget mindnyájunknak.

Lelkében e látomásokkal talán nyugodtabban zárta le szemeit, mikor hosszú uralkodásából a történelem halhatatlanágába költözött át. Ezt az utolsó útját, gyászoló nemzetei, könnyeinkkel öntözzük...

az
Egyetemes Újság

RENDKIVÜLI SZÁMA

ELTEMETTÜK A KIRÁLYT

LECHNER FELVÉTEL

ÁRA 40 FILLER

Le roi est mort !

Il avait quatre-vingt-huit ans. Il y a presque soixante-dix ans qu'il est monté sur le trône. L'année prochaine il y aurait un demi-siècle de son couronnement en tant que roi hongrois.

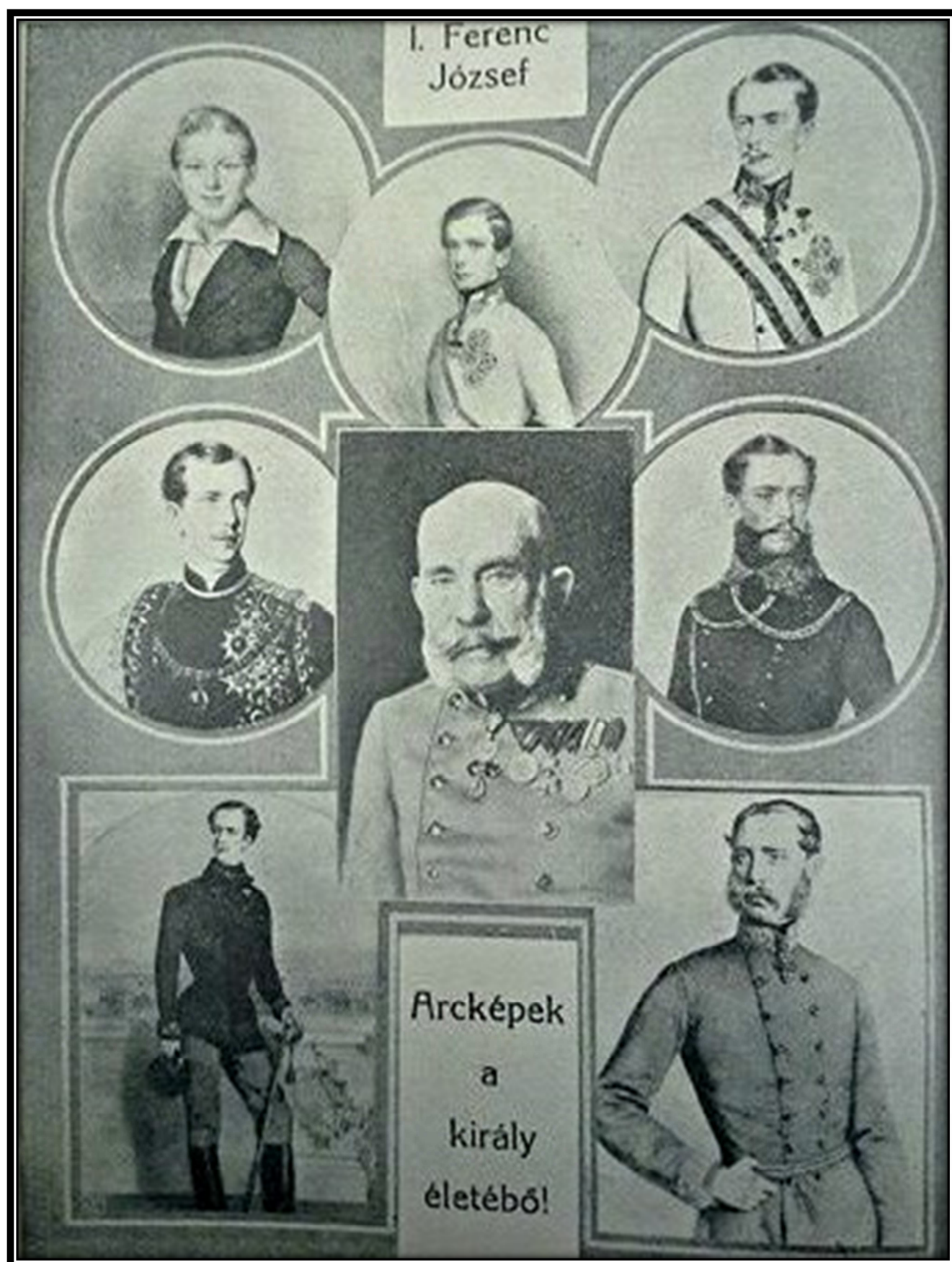
Comme pratiquement enfant: son destin l'a opposé à sa nation hongroise. Comme patriarche il aurait pu se sentir la chaleur du battement du cœur de tous les Hongrois pendant que le monde tremblait. Il a parcouru un long chemin: d'un monde étranger aux cœurs hongrois. Que dire de plus belles, plus grandes et plus sublimes d'un souverain.

Comme homme: il a survécu les plus grandes misères. Son frère, Maximilien, l'empereur du Mexique a été tué. Son enfant unique et l'héritier du trône, Rodolphe est devenu le héros d'un combat tragique à Mayerling. Sa femme, la belle patronne de la Hongrie, reine Elisabeth a tranquillement effondré sous le poignard de Luccheni comme une fleur déchirée. Son beau-frère, Louis, roi de Bavière s'est noyé entre les vagues du lac de Stahenberg avec un esprit assombri. Son neveu et l'héritier du trône après la tragédie de Rodolphe, l'archiduc François Ferdinand a été tué avec sa femme par les assassins de Sarajevo. Peu d'êtres humains subissaient un sort si saignant et si douloureux que lui. Mais le front royal de François Joseph était un mur en fer cachant les troubles internes et les misères qui déchirent l'homme, les souffrances n'ont pas pu déranger le roi dans son devoir. Que dire de plus belles, plus grandes et plus sublimes d'un homme.

Comme jeune: il souhaitait la paix dans la guerre. Comme homme mature: il pouvait faire des sacrifices pour la paix. Comme souverain vieillissant: il méritait le nom du „du père de la Paix”. Et comme patriarche: il devait écrire les douloureusement beaux mots pour déclarer qu'il avait tout réfléchi, tout pensé. Et il a fermé ses yeux pendant la troisième année de la guerre mondiale.

Il n'a pas pu voir la fin des guerres. Il a été convoqué devant le tribunal de l'histoire après le tribunal des gens. Mais des visions douloureuses ne pouvaient pas lui faire mal dans ses dernières minutes. Les ennemis méchants envahissant ses pays s'en sont enfuis avec les têtes sanglantes et nos soldats vengeant emportent notre drapeau sur les terres étrangères en triomphe. Le roi mourant, lui-même peut-être n'était pas dans son lit entre les draps, mais tout en se battant il a ouvert ses oreilles à la musique séduisante de la triomphe et il a peut-être vu ses peuples gagner leur honneur sur les champs de guerre et, à la maison, assurer la sécurité du pays et de la dynastie et obtenir la gloire pour tout le monde.

Il a fermé ses yeux plus tranquillement avec ces visions dans son esprit, quand après son long règne il est entré dans l'immortalité de l'histoire. Nous, le peuple étant en deuil, arrosions sa dernière route avec des larmes...

Arcképek a király életéből./ Portraits de la vie du roi.